

KORTE MEDEDELINGEN

VONDST JONGE WASBEER ALS VERKEERSSLACHT-OFFER

Medio augustus 1992 is nabij Vaesrade onder Nuth een door autoverkeer volledig platgedreden jonge Wasbeer gevonden. Verkeersslachtoffers onder jonge Wasberen zijn tot nu toe, voor zover bekend, nog niet gemeld uit Limburg (archief Zoogdierenwerkgroep). Een dergelijke vondst is zeer laat, gezien de eerste melding van de Wasbeer in Limburg in 1929 (HOEKSTRA & VAN LAAR, 1963) en regelmatige waarnemingen van Wasberen vanaf 1978 (VERGOOSSEN, 1982; archief Zoogdierenwerkgroep).

De eerste mededeling van een jonge Wasbeer, gezien voor een huis in Meezenbroek (Heerlen), dateert reeds uit 1933 (JANSSEN, 1963). In juni 1978 zijn drie Wasberen gezien in Valkenburg (VAN EEDEN, 1978). Aangenomen mag worden dat hierbij tenminste twee jonge exemplaren waren. Op 17 augustus 1983 zijn in het Grachterbos, Gerendal (Valkenburg) een volwassen en een jonge Wasbeer gezien (mededeling Staatsbosbeheer). Het nabij Vaesrade gevonden dier woog niet veel meer dan 1 kg. In verhouding tot de gegevens van KAMPMANN (1975) van in gevangenschap groot gebrachte Wasberen, woog dit dier ongeveer de helft. Wanneer men van een worptijd in april-mei, was dit dier tenminste drie maanden oud. Wasberen verlaten het nest vanaf een leeftijd van ongeveer twee maanden.

Het dier is aangereden aan de rand van een gebied, dat als typisch wasbeerbiotoop aan te merken is (KAMPMANN, 1975; LAGONI-HANSEN, 1981; DUCHÊNE & ARTOIS, 1988), namelijk oud beukenbos, vochtig broekland en op de drogere delen landbouwgrond (mais). Op 700 m afstand van de vindplaats wezen deels zeer verse uitwerpselen op de aanwezigheid van twee Wasberen: een ouder en een jonger dier. Naar de worpplaats is niet gezocht daar deze bij Wasberen bij voorkeur in holle bomen ligt. De berin kan een worpgelegenheid echter ook vinden onder houtopslag, in schuren, hollen en dergelijke.

Ongeveer 50% van de jonge Wasberen sterft het eerste jaar vanwege natuurlijke oorzaken, predatie door onder meer Vos, Hond en

marters, onder invloed van weersomstandigheden (DUCHÊNE & ARTOIS, 1988) en, zoals hier vermeld, als verkeersslachtoffer.

De eerste waarneming uit dit gebied rond de Geleenbeek dateert uit 1979, een tweede stamt uit 1983 (archief Zoogdierenwerkgroep).

LITERATUUR

- DUCHÊNE, M.J. & M. ARTOIS, 1988. Les carnivores introduits: le Raton laveur (*Procyon lotor* Linnaeus 1758). Encyclopédie des Carnivores de France, No 4. SFEPM, Nort s/Erdre.
- EEDEN, M. VAN, 1978. De Wasbeer (*Procyon lotor*, L.). R.I.N. Arnhem en Landbouwhogeschool Wageningen. Doctoraal verslag.
- HOEKSTRA, B. & V. VAN LAAR, 1963. Gegevens over de Wasbeer, *Procyon lotor* (L.) in Nederland. Natuurhist. Maandbl. 52 (9): 38-40.
- JANSSEN, 1963. Mededeling op de bijeenkomst van de Kring Heerlen op 8 mei 1963. Natuurhist. Maandbl. 52 (5): 65.
- KAMPMANN, H., 1975. Der Waschbär. Verlag P.Parey, Hamburg/Berlin.
- LAGONI-HANSEN, A., 1981. Der Waschbär. Verlag D.Hoffmann, Mainz.
- VERGOOSSEN, W.G., 1982. De Wasbeer (*Procyon lotor*) in Limburg: een oproep. Natuurhist. Maandbl. 71 (3): 65-66.

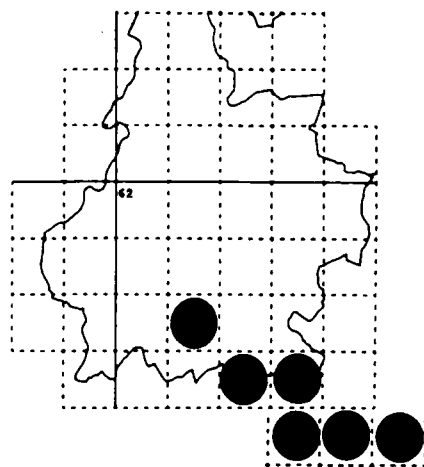
L. Backbier

Van Galenstraat 64, Geleen

VANGST GROTE BOSMUIS NABIJ GULPEN

Tijdens een inventarisatie bij Gulp en op 12 september 1992 is door enkele leden van de Zoogdierenwerkgroep een Grote bosmuis (*Apodemus flavicollis*) met een Longworthval gevangen. Deze vangst (in uurhok 62-32) is van belang aangezien sinds 1970, voor zover bekend, geen Grote bosmuizen buiten de Vijlenerbossen zijn aangetroffen. Daarnaast is het biotoop, waar de vangst plaatsvond, opmerkelijk. De Grote bosmuis leeft vooral in oude en open eiken- en beukenbossen. De hier besproken vangst is evenwel in een beemd naast een verlande molentak verricht. De kruidlaag wordt gedomineerd door hoog opgaand gras en Groot hoeblad. De molentak wordt begeleid door een populierensingel met meidoorn en Grauwe wilg als onderbegroeiing. De beemd is in gebruik als weiland.

De determinatie vond plaats aan de hand van de scherpe kleurscheiding tussen de lichtbruine rugzijde en de helderwitte buikzijde. Deze scherpe scheiding ontbreekt bij de gewone Bosmuis (*Apodemus sylvaticus*), die meestal een vuilwitte buikzijde heeft. De grootte van de muis, de vorm van de kop en de lengte van de staart ten opzichte van de lichaamslengte waren opvallend. De kleurtekening van de hals bevatte aan weerszijden twee geelbruine vlekken, die niet over de gehele hals doorliepen en een smalle geelbruine vlek in de lengterichting. De oren waren gehavend en groter dan die van de Bosmuis. Het exemplaar betrof een seksueel actief mannelijk dier.

Verspreiding van de Grote bosmuis sinds 1970.

De vindplaats ligt, wat begroeiing betreft, nogal geïsoleerd in het grootschalige akkerweidelandschap. In het kader van de ruilverkaveling in dit gebied zal deze beemd als gevolg van de aanwezige floristische waarden onder de Relatienota worden gebracht. Het is noodzakelijk naast de floristische ook faunistische waarden bij de te nemen beheersmaatregelen te betrekken.

Naast de Grote bosmuis zijn nabij dezelfde molentak ook een tweetal Waterspitsmuizen (*Neomys fodiens*) gevangen op een afstand van 50 tot 100 m van de vangstplaats van de Grote bosmuis.

L. Backbier, H. Erkenbosch,
R. Steverink en L. Verheggen

p/a van Galenstraat 64, Geleen